



Карел Чапек

Светата нощ

– Ама аз наистина ти се чудя – викаше госпожа Дина. – Ако бяха порядъчни хора, щяха да отидат при кмета, а нямаше да се мъкнат така като просяци! Защо не ги прибраха в къщата си Симонови? Защо все на нас се случват тия? Да не сме нещо по-лоши от Симонови? Знам аз, Симоница на такива дрипльовци до прага й не дава да припарят. И тебе ако мога да те разбера, на! Кой ги знае отде се домъкнали, а ти икрам¹ ще им правиш!

– Не викай – промърмори старият Исахар, – нали ще чуят!

– Да чуят – каза госпожа Дина, като още повече извиши глас. – Голяма работа! Само това оставаше, у дома си дума да не мога да продумам заради някакви си там скитници! Ти познаваш ли ги? Познава ли ги някой? Она казва: това е жена ми. Дрън-дрън – жена му! Да не знаех как ставаха тия работи при тия голтаци! Как не те е срам да пуснеш такова нещо в къщата си!

Исахар поиска да възрази, нали ги беше пушал само в обора, но преглътна; обичаше личното си спокойствие.

– А пък тя – продължи възмутено госпожа Дина, – тя е в положение, така да знаеш. Господи Исусе, само това ни липсваше! Господи Богородичке, ще ни одумват из цялата махла! Къде ти беше умът, моля ти се?

Госпожа Дина си пое дъх.

– Как не, де ще откажеш ти на шавливите очички. Нали видях, само те погледна с тия свои зъркели и ти щеше да се скъсаш от любезност. ЗА МЕНЕ ти никога нямаше да го направиш, Исахар! Постелете си, бе хора, в обора слама колкото щеш – като че в целия Витлеем сме само ние, дето имаме обор! Защо Симонови не им дадоха поне един наръч слама? Защото Симоница не би търпяла такова нещо от страна на мъжа си, разбираш ли? Ама аз съм такава отрепка, че си мълча за всичко...

Старият Исахар се обърна към стената. Може да млъкне, помисли си той; вярно, права е донейде, но чак толкова гълчава заради една...

– Да прибираш чужди хора в дома си – разсъждаваше госпожа Дина в справедливия си гняв. – Кой ги знае що за хора са? Сега цяла нощ да не мигна! На тебе ти е все едно, нали? За хората си готов да направиш всичко, за мене нищо! Един-едничък път да беше помислил за съспаната си болна жена! Че на сутринта ще трябва и да почистя след тях! Като е дърводелец тоя, защо не е някъде на работа? И защо все на мене мъката? Чуваш ли, Исахар?

1. ИКРАМ – почит, уважение.

Но Исахар, с лице към стената, се преструваше на заспал.

– Пресвета Дево Марийо – въздъхна госпожа Дина, – то моето живот ли е! Сега цяла нощ да не спя от грижа! А той спи като пън! Могат да изнесат цялата къща, а той хърка, човекът... Боже, то мойто трае ли се?

Настана тишина, само старият Исахар внимателно разчленяваше мрака с хъркането си.

Към полунощ го сепна от дрямката сподавен женски стон. Тях, да му се не види – нещо става отвъд в обора! Само да не се събуди Дина... Че пак ще има опяване!

Той остана да лежи неподвижен, като че спеше.

След известно време долетя нов стон. Боже, смили се! Боже, дано не се събуди Дина, молеше се изтръпнал старият Исахар, но в този момент той вече усети, че Дина до него се размърда, попривдигна се и напрегнато се ослуша. Лошо, помисли си съкрушен Исахар, но остана неподвижен.

Госпожа Дина стана безшумно, наметна се с чергата и излезе на двора. Ще ги изгони, помисли безпомощно Исахар. Няма да ѝ се бъркам, да прави каквото ще...

След няколко странно дълги и глухи минути госпожа Дина се върна, като стъпваше предпазливо. На Исахар в просъница му се стори, че зашумоляха и запръщяха съчки, но реши да не мърда. Може на Дина да ѝ е станало студено, помисли си той, и е решила да стъкне огън.

След това Дина отново тихичко се измъкна. Исахар поотвори очи и на пламтящия огън видя котле с вода. Това пък за какво е, каза си той с учудване и отново заспа. Събуди се едва когато госпожа Дина с едни такива особени, усърдни и важни стъпки изтича с кипналото котле на двора.

Учуди се Исахар, стана и се преоблече. Трябва да видя какво става, каза си той енергично, но на вратата се сблъска с Дина.

„Какво си се разтичала такава“, поиска той да избухне, но не успя.

– Хайде, това не е работа за зяпльовци – сопна му се госпожа Дина и пак изтича на двора, заграбила някакви парцали и платънца.

На прага тя се обърна:

– Хайде лягай си – кресна му тя строго – и... и не ни се бъркай тука в тая работа, чу ли?

Старият Исахар се потътри на двора. Пред обора видя безпомощно да стърчи една мъжка фигура и се насочи към нея.

– Ъхъ – ъхъ – измърмори той успокоително. – Изпъди ли те, а? Нали ги знаеш, Йосифе, жените...

И за да отклони разговора от мъжката им безпомощност, той бързо посочи към небето:

– Гледай, звезда! Виждал ли си такава звезда?

КРАЙ

© 1932 Карел Чапек
© 1968 Светомир Иванчев, превод от чешки

Karel Čapek
, 1932

Сканиране, разпознаване и редакция: К. Ч.

Издание:

Карел Чапек. Книга апокрифи. Разкази
Издателство „Народна младеж“, София, 1968
Редактор на издателството Вера Филипова
Художник Иван Кирков
Художествен редактор Иван Стоилов
Технически редактор Лазар Христов
Коректор Мери Керанкова

Karel Čapek. Kniha apokryfů
Vydání 4
Československý spisovatel. Praha, 1964

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/10648>]